

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 144/13

Luxembourg, 24. listopada 2013.

Presuda u predmetima C-22/12 i C-277/12
Katarína Haasová / Rastislav Petrík i Blanka Holingová te
Vitālijs Drozdovs / Baltikums AAS

**Ako nacionalno pravo dozvoljava članovima obitelji žrtve prometne nezgode da
zahtijevaju naknadu pretrpljene neimovinske štete, ona mora biti pokrivena
obveznim osiguranjem motornog vozila**

*U takvom slučaju, iznos minimalnog pokrića koji pravo Unije predviđa za tjelesne ozlijede
primjenjuje se također na neimovinsku štetu*

Prva direktiva¹ Unije o obveznom osiguranju motornih vozila zahtjeva od država članica da vozila koja se uobičajeno nalaze na njihovim područjima budu pokrivena osiguranjem. Iako su države članice slobodne utvrditi opseg pokrivenosti odgovornosti i uvjete osiguravateljevog pokrića, Druga direktiva² donesena u ovom području predviđa da osiguranje mora obvezno pokriti štetu nastalu zbog tjelesne ozlijede u visini minimalnog iznosa od 1 milijun eura po žrtvi ili 5 milijuna eura po nezgodi, u posljednjem slučaju bez obzira na broj žrtava. Također, ono također mora obuhvatiti oštećenje stvari u visini minimalnog iznosa od 1 milijun eura po nezgodi, bez obzira na broj žrtava.

Predmet C-22/12

V. Haas je preminuo 7. kolovoza 2008. na češkom teritoriju, u prometnoj nezgodi koju je izazvao R. Petrík, vozeći serijski automobil koji pripada B. Holingová.

Vozilo B. Holingová u kojem se nalazio V. Haas, registrirano u Slovačkoj, sudarilo se s teškim teretnim vozilom registriranim u Republici Češkoj. R. Petrík, koji je proglašen odgovornim za ovu nezgodu, osuđen je između ostalog na naknadu štete koju je K. Haasová, supruga žrtve, pretrpjela zbog nezgode. Unatoč tome, K. Haasová i njena kćer zahtijevaju također od osiguravatelja B. Holingová, naknadu neimovinske štete prouzročene gubitkom njihovog oca i supruga.

Sud koji odlučuje u predmetu u glavnom postupku objašnjava da češko građansko pravo, koje se prema njegovom mišljenju primjenjuje u predmetnom slučaju, omogućava fizičkoj osobi zahtijevati naknadu neimovinske štete za povredu koja joj je nanesena. Međutim, s obzirom da prema slovačkom pravu o obveznom osiguranju, obvezno osiguranje motornih vozila ne pokriva neimovinsku štetu, osiguratelj B. Holingove odbija isplatiti takvu naknadu.

Krajský súd v Prešove (regionalni sud iz Prešova, Slovačka) je postavio Sudu pitanje mora li obvezno osiguranje motornih vozila pokrivati naknadu neimovinske štete koju pretrpe bliski srodnici žrtava koje su poginule u prometnoj nezgodi.

U svojoj presudi Sud prije svega podsjeća da je obveza pokrića štete koju su prouzrokovala motorna vozila osiguranjem na temelju građanskopravne odgovornosti različita od opsega naknade ove štete na temelju građanskopravne odgovornosti osiguranika. Naime, dok je prvo pokriće propisano i zajamčeno pravom Unije, opseg njene naknade je prvenstveno uređen nacionalnim pravom.

¹ Direktiva Vijeća 72/166/EEZ od 24. travnja 1972. o usklađivanju zakona država članica u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i izvršenje obveze osiguranja od takve odgovornosti (SL L 103, str. 1).

² Direktiva Vijeća 84/5/EEZ od 30. prosinca 1983. o usklađivanju zakona država članica u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila (SL 1984, L 8, str. 17), izmijenjena Direktivom 2005/14/CE Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. (SL L 149, str. 14).

Shodno tome, države članice načelno su slobodne utvrditi, u sklopu pravila o građanskopravnoj odgovornosti, vrste štete uzrokovane motornim vozilima koje se trebaju naknaditi, opseg naknade te štete, i osobe koje imaju pravo na tu naknadu. Ipak, Sud navodi da je Unija, s ciljem da se smanje razlike koje postoje između zakonodavstva država članica u odnosu na opseg obveze osiguranja, propisala u području građanskopravne odgovornosti obvezno pokriće oštećenja stvari i tjelesnih ozljeda do visine iznosa propisanih Drugom direktivom. Države članice su stoga obvezne utvrditi opseg pokrivenosti odgovornosti kao i uvjete obveznog osiguranja motornih vozila uzimajući u obzir pravna pravila Unije.

Nadalje, Sud precizira da tjelesne ozljede čije je osiguranje obvezno temeljem Druge direktive **podrazumijevaju svu štetu koja proizlazi iz nanošenja ozljede osobi**, što podrazumijeva patnje, kako fizičke tako i psihičke. U skladu s tim, u štetu koja se mora naknaditi u skladu s pravom Unije **uključena je neimovinska šteta čija je naknada, na temelju građanskopravne odgovornosti osiguranika, predviđena nacionalnim pravom** koje se primjenjuje u glavnom postupku.

Naposljetku, Sud navodi da zaštita iz Prve direktive obuhvaća sve osobe koje na temelju nacionalnog prava o građanskopravnoj odgovornosti imaju pravo na naknadu štete uzrokovane motornim vozilima. Budući da češko pravo, prema navodima slovačkog suda, K. Haasová i njezinoj kćeri daje pravo na naknadu neimovinske štete pretrpljene kao posljedice smrti njihovog supruga odnosno oca, one bi se stoga trebale moći koristiti zaštitom koja je dodijeljena ovom direktivom.

Predmet C-277/12

U Litvi, iako se naknada neimovinske štete za bolove i psihičke patnje uslijed smrti osobe o kojoj netko ovisi, uzdržavanika ili bračnog druga može zahtijevati od osiguravatelja osobe koja je odgovorna za prometnu nezgodu, njezin je iznos ipak ograničen na 100 LVL (gotovo 142 eura) po svakoj osobi koja postavi zahtjev te po svakoj preminuloj osobi.

Roditelji V. Drozdovs preminuli su 14. veljače 2006. u prometnoj nezgodi u Rigi (Litva). V. Drozdovs, koji je imao deset godina, stavljen je pod skrbništvo svoje bake. Skrbnica je pozvala osiguratelja osobe odgovorne za nezgodu da plati štetu u iznosu 200 000 LVL (gotovo 284 820 eura) na ime naknade neimovinske štete koju je V. Drozdovs pretrpio zbog gubitka svojih roditelja.

Augstākās tiesas Senāts (Opća sjednica Vrhovnog suda, Latvija), koji je odlučivao u postupku između V. Drozdovs i osiguravatelja, je postavio Sudu, s jedne strane, identično pitanje kao i slovački sud u predmetu Haasová i, s druge strane, pitanje o tome je li ograničenje koje latvijsko pravo propisuje u vezi s maksimalnim iznosom naknade neimovinske štete pretrpljene zbog prometne nezgode u skladu s pravom Unije.

Kao i u presudi donesenoj ovog dana u predmetu Haasová, Sud ističe da ako nacionalno pravo omogućava članovima obitelji prometne nezgode da traže naknadu neimovinske štete, ona mora biti pokrivena obveznim osiguranjem motornog vozila. Međutim, budući da, prema navodima nacionalnog suda, latvijsko pravo V. Drozdovs daje pravo na naknadu neimovinske štete koju je pretrpio kao posljedicu smrti svojih roditelja, on bi se također trebao moći koristiti zaštitom koju pruža Prva direktiva.

Sud također utvrđuje da ako država članica priznaje pravo na naknadu neimovinske štete ona ne može predvidjeti za ovu specifičnu kategoriju štete, koja spada u štetu zbog tjelesne ozljede u smislu Druge direktive, maksimalna jamstva koja su niža od minimalnih jamstava propisanih tom direktivom. Naime, direktiva ne propisuje niti dozvoljava nikakvo razlikovanje između pokrivenih odgovornosti, osim onog koje je uspostavljeno između tjelesnih ozljeda i oštećenja stvari.

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da se, u okviru sporova u kojima odlučuju, obrate Sudu u vezi s tumačenjem prava Unije ili valjanosti akta Unije. Sud ne rješava nacionalni spor. Na nacionalnom je sudu da riješi slučaj u skladu s odlukom Suda. Ta odluka na isti način veže i druge nacionalne sudove pred kojima se pojavi slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presude ([C-22/12](#) i [C-277/12](#)) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708